

Nummer 678, 8 september 2016

Redactie:

Ron Jedema en Siger Seinen (spelregels),
Jan van Die en Frans Schiereck
Rob Stravers (spelregels en eindredactie)

Reeds verschenen nummers

www.bridgeservice.nl

De BridgeVraagbaak van Kees van Gennip

www.bridgevraagbaak.nl

De Bridge Training is gratis!

Alleen als je toch graag een bedrag wilt overmaken, mag je dat doen, naar:
rekeningnummer: NL76ABNA0549444440 t.n.v. R.A.M. Stravers (voor
overmaking uit een ander land: BIC-code: ABNANL2A.

**Opgelet! Bijdragen zijn alleen toegestaan over reeds gepubliceerd
werk! En elke cent gaat in de 'Bridgepot'.**

Eindejaars bridgedrive en diner

Eind december wordt de Bridgepot geleegd. Van dat geld bridge en dineer ik
dan met het volledige Bridge Serviceteam. Winst wil ik niet maken; als de pot
het toelaat breiden we het aantal deelnemers uit met het inloten van zoveel
mogelijk donateurs.

'Doe is normaal, man!'

'Doe zelf normaal!'

Deze overbekende dialoog tussen twee debaters die we tot de beste van ons
land mogen rekenen... zou ook kunnen ontstaan na de redelijk pittige Training
van vorige week. Al bij het schrijven van het Stayman/Puppet-duo nam ik mij
voor om in de volgende aflevering, in déze dus, echt 'heel normaal' te doen.

De vraagstukken zijn zonder uitzondering gecomponeerd voor de minder
ervaren ontvangers van de Bridge Training.

Betekent dit dat jij als meer ervaren bridger deze kost kunt overslaan? Als het
goed is wel, maar... in de praktijk blijken de beste paarden toch geheel
onverwacht te kunnen struikelen. Ik daag je uit om in hooguit vijf minuten te
controleren hoe struikelproof jij bent.

Veel plezier ermee - dat is immers het enige waarvoor we het doen!

Spel 1

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	1♦	pas	??	♠ 4 2 ♥ 6 5 2 ♦ A 4 ♣ H 10 8 7 4 2

Welk biedkaartje leg jij met deze zuidkaarten in handen op tafel?

Spel 2

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	1♦	pas	??	♠ A H 4 3 ♥ A B 9 8 ♦ 2 ♣ V 9 8 7

Welk biedkaartje leg je met deze zuidhand op tafel?

Spel 3

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
		1♥	??	♠ H V B 2 ♥ 4 ♦ A B 3 2 ♣ V 10 7 3

Hoe ga je om met deze 1♥-opening van je rechtertegenstander?

Spel 4

Na 1SA - 3SA, komt jouw partner uit met ♥6 en laat de leider dummy ♥2 bijspelen.

Partner noord

♥6

Dummy oost

♠ H 7 6
♥ 9 7 2
♦ A H 8 7
♣ 8 7 6

Jouw zuidhand

♠ 4 3 2
♥ A B 3
♦ 6 5 4
♣ V B 10 9

Voor welk tegenspel kies je?

- Ik leg ♥B.
- Ik leg ♥A en speel ♥3 terug.
- Ik leg ♥A en speel ♥B terug.
- Ik leg ♥A en speel ♣V terug.

Spel 5

Na 1SA - 3SA moet jij uitkomen.

Welke uitkomstkaart trek je uit waaier a, b en c?

a

♠ A B 9 7 6
♥ H B 2
♦ 10 9 8
♣ 7 6

b

♠ A B 10 7 6
♥ H B 2
♦ B 10 9
♣ 7 6

c

♠ H V 10 4 3
♥ 4 3 2
♦ H V 2
♣ 7 6

Spel 6

a

♠ 2
♥ 4 3 2
♦ 5 4 3 2
♣ 8 7 6 5 4

♠ A 3
♥ A H V 6 5
♦ A H 6
♣ A 3 2

b

♠ 2
♥ 4 3 2
♦ 5 4 3 2
♣ 8 7 6 5 4

♠ 4 3
♥ A H V 6 5
♦ A H 6
♣ A H 2

c

♠ 3 2
♥ 4 3 2
♦ 5 4 3 2
♣ 7 6 5 4

♠ 6 5 4
♥ A H V 7 6 5
♦ A H
♣ A 2

In deze drie spellen ben jij leider in een 4♥-contract.
Ook tegenspeler west is 'tekstvast': drie keer kiest hij voor de uitkomst van ♦V.

Hoe timmer je jouw drie speelplannen in elkaar?

Spel 7

a

♠ A V B
♥ 4 3 2
♦ 4 3 2
♣ 5 4 3 2

♠ 4 3 2
♥ A H
♦ A H
♣ H V B 10 9 8

b

♠ H V 5
♥ 4 3 2
♦ 4 3 2
♣ 5 4 3 2

♠ 4 3 2
♥ A H
♦ A H
♣ A H V B 10 9

c

♠ A 3 2
♥ 4 3 2
♦ 4 3 2
♣ 5 4 3 2

♠ V 5 4
♥ A H
♦ A H
♣ A H V B 10 9

Je bent drie keer leider in een mooi 6SA-contract. En - dezelfde west van de vorige drie spellen - komt weer drie keer uit met ♦V.

Hoe probeer je deze drie contracten te maken?

Op de volgende pagina begin ik met mijn antwoorden.

De antwoorden

Spel 1

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	1♦	pas	??	♠ 4 2 ♥ 6 5 2 ♦ A 4 ♣ H 10 8 7 4 2

Welk biedkaartje leg jij met deze zuidkaarten in handen op tafel?

Slechts één biedkaartje komt in aanmerking: **1SA!**

Je boodschap luidt: 6-9 punten, geen ruitensteun (4-kaart) en geen 4-kaart in de kleur(en) die zuid op 1-hoogte had kunnen bieden.

Vooraf na een 1♦-opening zegt dat véél over zuids verdeling: Geen hoge 4-kaart én maximaal een 3-kaart ruiten belooft immers minstens een 4-kaart klaveren. Al komt het weleens voor dat een speler met een 4-kaart ruiten mee toch liever 1SA biedt vanwege de hogere opbrengst.

Dit 1SA-bod belooft dus géén SA-verdeling!

Stel dat oost na partners 1♦-opening 1♠ had geboden. Dan valt 1SA af! Na een tussenbod belooft 1SA namelijk opvang in de kleur van de vijand; en een stop kun je moeilijk verwachten van jouw ♠42.

Spel 2

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
	1♦	pas	??	♠ A H 4 3 ♥ A B 9 8 ♦ 2 ♣ V 9 8 7

Welk biedkaartje leg je met deze zuidhand op tafel?

Ook nu geen enkele discussie: **bied 1♥!**

Daarmee beloof je minstens een 4-kaart harten en minstens 6 punten. Géén maximum; zelfs 27 punten is - theoretisch ☺ - mogelijk. Partner noord is er hoogst persoonlijk voor verantwoordelijk dat jij nog een keer aan bod komt. En dan is het vroeg genoeg om je kracht tot uitdrukking te brengen. Om een paar voorbeelden te geven:

N	Z	N	Z	N	Z
1♦	1♥	1♦	1♥	1♦	1♥
2♥	4♥!!	1♠	4♠	1SA	3SA

Zuid geeft noord met 1♥ alle ruimte om meer te vertellen over zijn verdeling en kracht. In deze drie biedseries kan zuid het na noords rebid afmaken.

En als noord na jouw rustig ogende 1♥-bod extra kracht belooft, mag je aan slem gaan denken. Zoals na:

1♦	1♥	1♦	1♥	1♦	1♥
2SA		3♥		2♠	

Spel 3

West	Noord	Oost	Zuid	Zuidhand
		1♥	??	♠ H V B 2
				♥ 4
				♦ A B 3 2
				♣ V 10 7 3

Hoe ga je om met deze 1♥-opening van je rechtertegenstander?

Doublet!!! Je hebt een heerlijke hand voor een (informatie)doublet.

Door je 4-kaarten in alle ongeboden kleuren kun je op elk bod van partner dat geen kracht belooft met een goed gevoel passen. Ook op 1SA, want dan belooft partner beslist iets degelijks in harten.

Stel nu dat je rechtertegenstander niet had geopend met 1♥ maar met 1♠... Dán kun je géén doublet geven, omdat je beslist geen goed gevoel hebt als partner noord dan 2♥ biedt... Ondanks je 13 punten is het verstandig om te passen en in alle rust te bekijken wat er gebeurt.

Spel 4

Nadat je linker tegenstander 1SA opende en je rechtertegenstander verhoogde naar 3SA, komt jouw partner uit met ♥6 en laat de leider dummy ♥2 bijspelen.

Partner noord

♥6

Dummy oost

♠ H 7 6

♥ 9 7 2

♦ A H 8 7

♣ 8 7 6

Jouw zuidhand

♠ 4 3 2

♥ A B 3

♦ 6 5 4

♣ V B 10 9

- Ik leg ♥B.
- Ik leg ♥A en speel ♥3 terug.
- Ik leg ♥A en speel ♥B terug.
- Ik leg ♥A en speel ♣V terug.

Voor welk tegenspel kies je?

Slechts één actie kan goed zijn: leg ♥A en speel ♥B terug (antwoord c).
Waarom? Kijk mee op het volgende blad.

Partner noord kan iets hebben als:

♥ H 10 8 6 4

♥ 6

Dummy oost

♠ H 7 6

♥ 9 7 2

♦ A H 8 7

♣ 8 7 6

♥ V 5

Jouw zuidhand

♠ 4 3 2

♥ A B 3

♦ 6 5 4

♣ V B 10 9

Als je ♥B legt (a), wint west deze slag geheel onnodig met ♥V.

Leg je ♥A (goed), en speel je ♥3 terug (b), dan gaat het ook mis. West legt ♥V en partner wint met ♥H. De derde slag win jij met ♥B. Partner noord heeft dan twee vrije hartenkaarten, genoeg om 3SA één down te spelen. Helaas moet je na ♥B een andere kleur spelen. Met het grote risico dat als partner later nog aan slag mocht komen, de leider zijn negen slagen al in de pocket heeft...

Als je zou moeten uitkomen, had je dat beslist gedaan met ♣V: de hoogste van een serie. Maar nu partner met harten uitkwam, en met zijn lage uitkomst al schreeuwt om hartenterugkomst, zetten we die aanval natuurlijk door. Dus beslist niet - na ♥A - ♣V terugspelen (d)! Zonder Regel van Elf was noord uitgekomen met zijn laagste: ♥4

Spel 5

Na 1SA - 3SA moet jij uitkomen.

Welke uitkomstkaart trek je uit waaier a, b en c?

a

♠ A B 9 7 6

♥ H B 2

♦ 10 9 8

♣ 7 6

b

♠ A B 10 7 6

♥ H B 2

♦ B 10 9

♣ 7 6

c

♠ H V 10 4 3

♥ 4 3 2

♦ H V 2

♣ 7 6

♠7!!

♠B!!

♠H!!

Toelichting:

- (a). Kies zonder binnenserie (maar wel minstens één plaatje) voor de vierde van boven.
- (b). Kies mét een (binnen)serie de hoogste van die serie.
- (c). Kies met gebroken serie voor het hoogste plaatje.

Spel 6

a

♠ 2
♥ 4 3 2
♦ 5 4 3 2
♣ 8 7 6 5 4

♠ A 3
♥ A H V 6 5
♦ A H 6
♣ A 3 2

b

♠ 2
♥ 4 3 2
♦ 5 4 3 2
♣ 8 7 6 5 4

♠ 4 3
♥ A H V 6 5
♦ A H 6
♣ A H 2

c

♠ 3 2
♥ 4 3 2
♦ 5 4 3 2
♣ 7 6 5 4

♠ 6 5 4
♥ A H V 7 6 5
♦ A H
♣ A 2

In deze drie spellen ben jij leider in een 4♥-contract.

Ook tegenspeler west is 'tekstvast': drie keer kiest hij voor de uitkomst van ♦V.

Hoe timmer je jouw drie speelplannen in elkaar?

Speelplan a

Je telt vier mogelijke verliezers: ♠3, ♦6, ♣3 en ♣2.

Je kunt het verliezen van ♠3 voorkomen door die kaart in dummy te troeven. Dat kan alleen als je **niet** begint met wat je meestal wél meteen moet doen: het ophalen van de ontbrekende troeven. Win de uitkomst met ♦A, sla ♠A, speel ♠3 en troef die in dummy! Haal pas ná die aftroever de ontbrekende troeven op.

Speelplan b

Ook nu tel je vier mogelijke verliezers: ♠3, ♠4, ♦6 en ♣2.

Je kunt het aantal schoppenverliezers halveren, door - na de uitkomst te winnen met ♦A - direct schoppen te spelen. Zodra je weer aan slag bent speel je weer schoppen, en die troef je in dummy! Ook in dit spel stel je het 'troeftrekken' uit tot na het aftroeven van je schoppenverliezer.

Speelplan c

Je telt nu drie schoppenverliezers en één verliezer in klaveren. Als je zuids derde schoppen in dummy kunt aftroeven, ben je binnen.

Dus speel je ook nu direct na ♦A schoppen. Zodra je weer aan slag bent, geef je wederom een schoppenlag weg. Jouw derde schoppenspel bewijst dat de gevenden inderdaad zalig zijn: die troef je in noord. Dan pas trek je troef en kun je het contract niet meer verliezen.

Spel 7

a

♠ A V B
♥ 4 3 2
♦ 4 3 2
♣ 5 4 3 2

♠ 4 3 2
♥ A H
♦ A H
♣ H V B 10 9 8

b

♠ H V 5
♥ 4 3 2
♦ 4 3 2
♣ 5 4 3 2

♠ 4 3 2
♥ A H
♦ A H
♣ A H V B 10 9

c

♠ A 3 2
♥ 4 3 2
♦ 4 3 2
♣ 5 4 3 2

♠ V 5 4
♥ A H
♦ A H
♣ A H V B 10 9

Hoe probeer je deze drie 6SA-contracten te maken; uitkomst ♦V?

Speelplan a

Een SA-contract. Nu begin je met het tellen van je vaste slagen. Dat zijn er slechts vijf. Best weinig, als je twaalf slagen moet maken...

Door OW hun slag met ♣A te gunnen, kun je daar vijf klaverenslagen bij optellen. En de enige kaarten die goed kunnen zijn voor nóg twee slagen, zijn ♠V en ♠B. Dan moet ♠H bij west zitten. En als er geen andere kans is op het maken van 6SA, gaan we er ook helemaal van uit dat ♠H bij west zit. Om ♠V én ♠B te kunnen maken, moeten we tweemaal vanuit zuid schoppen spelen naar ♠VB.

Je kunt het beste beginnen met klaveren. En nadat je weer aan slag bent gekomen na ♣A, draai je al je vrije klaveren af. Mocht ♠H fout zitten, dan verlies je waarschijnlijk minder hartenslagen, omdat OW toch op al die klaveren moeten bijspelen. Na je laatste klaveren speel je ♠2 naar ♠B. Als die houdt, met harten naar ♥A en ♠3 naar ♠V.

Speelplan b

Je wint je contract als je twee schoppenslagen maakt. Die kun je alleen maken als west ♠A heeft. Wel moet je dan vanuit zuid schoppen spelen naar ♠H. En als die houdt, in **harten** oversteken naar de hand en dan schoppen naar ♠V. Niet in ruiten oversteken! Want dan ben je je laatste ruitendekking kwijt, en gebeurt er na ♠A iets heeeel vervelends...

Speelplan c

Ook nu moet je twee schoppenslagen maken. Dat kan alleen als ♠V een slag wint. En ♠V kan alleen een slag winnen als ♠H rechts van 'haar' zit én je vanuit noord een kleine schoppen naar ♠V speelt. Je kunt na ♦A beginnen met zes klaverenslagen. Ruim tijdens de laatste twee klaverslagen niet twee schoppenkaarten op, want na ♠A moet je een kleine schoppen spelen naar ♠V!

Lezers Mailen

Pré-alertlijst voor bepaalde afspraken?

In de praktijk zijn er regelmatig discussies over het onderwerp "pre-alert".

Klopt het dat er een lijst is met conventies die minimaal tijdens de pre-alert moeten worden gemeld? Onder andere T-Walsh en zwakke SA (9-12) worden door clubgenoten genoemd als VERPLICHTE pre-alert.

Echter, ik ken een dergelijk overzicht niet.

Weet jij hier meer van?? En als zo'n overzicht bestaat (en jij er de beschikking over hebt), zou je het mij willen doorsturen).

Rob:

Mijn standaardopstelling is om bij dit soort mededelingen te vragen naar bron en datum. Deze verkondigers moeten die gegevens veel gemakkelijker kunnen vinden dan wij - vooral als er geen formele bron zou zijn...

Ik vond dit in het Interactieve Spelregelboekje:

Interactieve Spelregelboekje / Diverse / Alerteerregeling
Onder: Toelichting Alerteerregeling van de Weko, punt 2.:

Het is niet de bedoeling dat eerst de gehele systeemkaart moet worden nageplozen op bijzondere afspraken alvorens met spelen kan worden begonnen. Bovendien worden systeemkaarten onleesbaar als ze alle afspraken bevatten. Op het model systeemkaart dat voor bondswedstrijden verplicht gesteld is moeten bijzondere afspraken apart worden vermeld. *Het is de plicht van de spelers ervoor te zorgen dat ze de tegenstanders vooraf attenderen op alle bijzondere afspraken, zodat de tegenstanders kunnen afspreken hoe ze zich daartegen kunnen wapenen. Welke afspraken dat zijn hangt mede af van het niveau waarop wordt gespeeld. In de meesterklasse mag meer bekend worden verondersteld dan op de gemiddelde clubavond.* Als u geen gebruik maakt van zulke bijzondere afspraken kunt u het kleine model systeemkaart hanteren.

Voor mij betekent dit dat je in ieder geval vooraf de afspraken moet melden waarvan je kunt aannemen dat de tegenstanders hun afspraken daar graag op afstemmen. Zoals inderdaad een veel zwakkere SA-opening, en de Verdi (een preëemptieve opening in de aangrenzende kleur onder de lange kleur).

Helaas is het pré-alert in de meeste gevallen een vrij zinloze actie, omdat in negen van de tien gevallen wordt gereageerd met iets als: 'Maar jullie alerteren toch?'...

Alerteren uit beleefdheid?

Een kleine vraag.

Totaal andere meningen op de club. WAUW...

Moet een zwakke enkelvoudige sprong gealerteerd worden?

De meesten spelen de enkelvoudige sprong als intermediate. Dus als je de sprong met een zwakke hand - stiekem - niet alerteert, houd je de tegenpartij wel mooi uit slem...

Ben benieuwd, is namelijk nergens te vinden.

Ja, uit fatsoen zou men het moeten zeggen, maarrrrr dat doet men niet!

Er zijn dus allemaal andere meningen...

Rob:

Zet je schrap: er is namelijk geen sprake van een beleefdheidsregel maar van een **Hoofdregeel!**

In de Alerteerregeling staat dat een bieding die alleen interesse toont in de geboden kleur niet alerteerplichtig is.

Tot zover hebben de niet-alerteerdere het gelijk aan hun kant. Een enkelvoudige sprong hoeft niet te worden gealerteerd, ongeacht of daarmee zwakte of kracht wordt beloofd.

Maar in dezelfde Alerteerregeling staat,... dat als een speler kan vermoeden dat de tegenpartij een andere kracht verwacht dan is afgesproken, die Hoofdregeel geldt. Ook dán moet worden gealerteerd! En als de meeste bridgers op jullie club springen met kracht, kan de partner van de zwakke variant méér dan vermoeden dat de tegenstanders iets anders verwachten. Dat maakt alerteren tot een plicht.

Omdat ook de tegenstanders verantwoordelijk zijn voor een goede communicatie, kan het geen kwaad om na een sprong zonder alert even te vragen naar de afspraak.

2SA versus 3SA

Ik worstel een beetje met 2SA die aangeeft dat je 18-19 punten hebt.

Bijvoorbeeld:

West	Oost
------	------

1♦	1♥
----	----

2SA	
-----	--

Dit komt vaak voor. Mijn partner zegt: ik geef minstens 6 punten aan en ik heb er ook maar 6. Waarom biedt west niet meteen 3SA?

Of:

West	Oost
------	------

1♦	1SA
----	-----

2SA	met dezelfde reactie.
-----	-----------------------

Kun je mij vertellen wat ik ze moet uitleggen?

De manche niet uitsluiten, waardoor je - tegenover een openingshand van 12-13 punten - met 20/21 punten in 2SA kunt eindigen.

Ik zou dat alerteren. Daarmee voorkom je elke mogelijke onaangename verrassing bij de tegenstanders.

Wel of niet toegestane vraag?

Wij openen best of minors.

Op mijn 1♣-opening wordt vaak gevraagd: 'Wat betekent dat?'

Gisteren liep het wat uit de hand. Mijn partner antwoordde: 'Ik alerteer niet, je mag dit niet vragen.'

Hele discussie, waarom niet, enz. Waarop partner zei: 'Je geeft nu door aan je partner dat je zelf klaveren hebt, anders heb je er geen belang bij'.

Arbiter erbij, enz. enz.

Uiteindelijk hebben we maar twee spellen aan die tafel kunnen spelen, want daarna waren er natuurlijk nog veel meer onregelmatigheden.

Maar nu mijn vraag. Wat vind jij? Kan dat nu niet eens goed geregeld worden, want ik word beroerd van telkens deze discussie.

Rob:

'Je mag dit niet vragen?',

'Hele discussie?',

'Daarna waren er natuurlijk nog veel meer onregelmatigheden?',

'Ik word beroerd van telkens deze discussie'?...

Deze collage van citaten uit jouw verslag duiden niet bepaald op een plezierige ronde. Alle reden voor een rondje communicatietechniek.

Alle spelers zijn verantwoordelijk voor een goede communicatie.

Als 1♣ niet wordt gealverteerd, waarna de tegenstanders een slecht resultaat behalen omdat ze niet rekenen op een 2-kaart klaveren, kunnen ze zich niet zondermeer beroepen op het niet alerteren van de 1♣-opening. Omdat 1♣ in de hogere lijnen meestal minstens een 2-kaart klaveren belooft, ligt er bij de tegenstanders ook een stukje verantwoordelijkheid voor het verkrijgen van de juiste uitleg.

Veel spelers vragen standaard naar de betekenis van 1♣ als die niet wordt gealverteerd; met die gewoonte kan zo'n vraag geen informatie geven.

Ik vind de vraag naar de betekenis géén overtreding.

Wie heeft het recht iets te verbieden?

Alleen de arbiter heeft het recht om een bepaalde vraag te verbieden. Als een speler meent dat een vraag niet is toegestaan, kan deze - op hoffelijke toon - iets zeggen als: 'Volgens mij mag

Bridge Service, Bridge Training 678, 8 september 2016, rob.stravers@upcmail.nl

deze vraag niet worden gesteld. Ik stel voor dat we de arbiter om raad vragen.'

Volwassen omgaan met verschil van inzicht

Een verschil van inzicht is in een veelzijdig spel als bridge heel goed mogelijk. Dat is echter geen reden om opeens de hoffelijke houding te laten vallen. Met oprechte interesse naar elkaar luisteren, voorkomt in ieder geval een aanval van beroerdheid.

1♣ openen op een 3- of 4-kaart komt in het wild niet veel meer voor. Dat maakt het begrijpelijk dat tegenstanders gemakkelijk niet uitsluiten dat het alert is vergeten. Ik zal ook niet graag de spelers te logeren krijgen die op die vraag reageren met: 'Oh, sorry, ja dat kan een 2-kaart zijn!'

Voorkomen kan ook

Spelers die 1♣ openen op een 3- of 4-kaart, en het heel vervelend vinden als tegenstanders vragen naar het aantal klaveren als partner niet alerteert, geef ik het volgende advies: Vertel voor aanvang van elke nieuwe ronde dat jullie 1♣-opening én 1♦-opening (!) minstens een 3-kaart belooft in de openingskleur. En dat jullie die openingen daarom niet alerteren. Groot voordeel van dit pré-alert is dat je niet in de fout kunt gaan als je 1♦ opent. Als je kunt vermoeden dat de tegenstanders rekenen op een 4+kaart ruiten, moet je immers volgens de Hoofdregel (van de Alerteerregeling) alerteren. Die regel geldt dan niet, door je uitleg vooraf.

Jan van Die:

Ik heb kort geleden iets dergelijks meegemaakt en misschien is dit wel het verslag dat daarbij hoort.

Mijn tegenstanders speelden zonder systeemkaart. Als ik die had kunnen inzien, had ik de vraag niet gesteld.

Mijn advies is: leg altijd je systeemkaart op tafel.

Overigens, als ik na het 1♣-bod op hun systeemkaart ga kijken, zou ik mijn partner daarmee ook op klaverbezit kunnen attenderen.

Ik wil het echter gewoon weten om tijdens het tegenspelen de kaarten van de leider te kunnen tellen.